

que puguém afirmar que'l nitrógeno contingut en les aigües ab que son regades les hortes de Vall, es molt mes que suficient pera satisfer les necessitats de les verdures que s'hi cultiven, encare que's deixi d'utilisar mes de la meytat de l'aigua termal de que's disposa.

L'análisis de l'aigua termal diu, que també s'hi troba l'ácit fosfórich, pero en cantitat tant petita, que nosaltres si ho fem constar, es no mes que com á curiositat, no perquè pugui reportar cap aliment á les verdures, puig, que aquestes n'asimilan cantitats bastant importants.

Al calcular la cantitat de potassa que l'aigua termal procura á les hortes de Vall, ho faràrem tenint present la cantitat d'aigua que aproximadament s'utilisa pera regar-les y que havém suposat en una meytat de son caudal. Diuen els senyors Castells, Domenech y Codina, que l'óxit del metall potássi, s troba en l'aigua termal combinat ab l'ácit carbónich y ab l'ácit sulfúrich, y en cantitat de 1'92 grams per metre cúbich, y com que suposém que diariament s'utilisen 300 metres cubichs d'aigua termal pera regar, ens donará uns 576 grams al dia, ó siguin 210 kilográms al any, cantitat suficient, puig tenim calculat que nostres hortes de Vall, necessitan uns 500 kilográms de potassa pera la bona vegetació de les verdures.

En cambi, la cals hi es ab excés, puig l'aigua empleada pera regar duraut l'any, conté mes de 4,000 kilográms de dita sustancia, y ab la meytat ne tenim prou pera les necessitats dels plantius de les hortes de Vall.

Resumim: El que tenen que agrahir mes els hortelans de nostra Vila á l'aigua termal ab que regan'ls seus horts, es el calor que suministran, puig si be 'ls elements nutritius que com adob portan en sí y escampan per la terra, representan económicament parlant, un gran benefici, es cosa aquesta qu'está á la má de tothóm, puig es qüestió de gastar al cap del any unes quantes pessetes mes en la compra de nitrats ó de fems, però l'immens benefici que'l calor de l'aigua porta á les llevors que dintre la terra y ab prou humitat esperan que'l germe vital desperti, es inapreciable per quant no es possible procurarsel artificialment. La potencialitat vegetativa de nostra aigua termal, es tanta que la llevor germina ab la meytat del temps acostumat; si en les hortes regades ab aigua freda requereixen vuyt dies, en les hortes de Vall ab quatre'n tenen prou. Y que dirém de son creixement? En aquestes cuyten mes, es fan molt mes aviat, y si bé aquest avens no es tant manifest com el qu'es nota en la germinació, de tots modos estalvian ben be una quarta part del temps de sa estada en la terra y logrant sempre un desenrotllo extraordinari.

No volém per aixó atribuir solament á la temperatura aquest poder vital tant extraordinari que l'aigua termal comunica á les llevors y á les plantes. Estém fermament convensuts que nostres aigües son beneficioses per les verdures, també no sols per les sustancies químiques que portan y que disoltes en les interioritats de